

s. w. AV. 13, 1, 18. VS. 13, 55. Agni 18, 64. Ait. Br. 4, 22. TS. 3, 2, 8, 4, 5, 4, 6, 3. Çat. Br. 2, 5, 4, 10, 4, 4, 16. TBr. 1, 6, 3, 2, 3, 3. वैश्वजनीन (von विश्वजन) adj. gegen Jedermann freundlich gaṇa प्रति-जनानि zu P. 4, 4, 99.

वैश्वजित adj. zum Viçvañjit-Opfer in Beziehung stehend: हेतुर् Ait. Br. 6, 30.

वैश्वज्योतिष (von विश्वज्योतिस्) n. N. verschiedener Sāman Ind. St. 3, 238, a. द्वितीयम् ebend.

वैश्वदेव (von विश्वदेव) 1) adj. (f. ई) allen Göttern oder den sogenann-ten Viçve Devāḥ geweiht u. s. w.: das dritte Savana VS. 19, 26. MBh. 13, 3060. VS. 4, 18, 19, 44, 24, 5. AV. 7, 27, 1. Ait. Br. 6, 4. अग्निहोत्र TBr. 2, 1, 4, 6. TS. 2, 1, 3, 5, 3, 5. Çat. Br. 2, 5, 4, 18, 3, 9, 4, 13. चतुर् Kāt. 37, 3. Çat. Br. 5, 5, 1. अष्टका Âçv. Gṛh. 2, 4, 12. विषया: MBh. 12, 11105. युग Weber, Gort. 24. काण्ड Ind. St. 3, 391. विधि Verz. d. Oxf. H. 85, b, 28. 276, b, 1 v. u. सूक्त Ind. St. 10, 354. Sā. zu RV. 1, 105. Bhāg. P. 9, 4, 4. हविस् Çat. Br. 1, 1, 4, 24. Ind. St. 10, 20. MBh. 14, 285. बलि R. 2, 56, 27. Verz. d. Oxf. H. 277, a, 2, 3. पिण्ड Mān. P. 32, 34. लोक M. 4, 183 (wo wohl वैश्वदेवे ऽस्य st. वैश्वदेवस्य zu lesen ist). — 2) m. a) ein best. Graha VS. 18, 20. Çat. Br. 4, 3, 4, 26. 4, 4, 8. Kāt. Ça. 9, 5, 23. 12, 8, 14, 1. — b) ein dem Vaiçvadeva Parvan ähnlicher Ekāha Çāṅkh. Ça. 14, 6, 1. 7, 1. 9, 8. — 3) f. ई a) Bez. gewis-ser Ishākā der zweiten Kiti Çat. Br. 8, 2, 2, 1. 10, 4, 2, 15. TS. 7, 2, 5, 5. Kāt. Ça. 17, 8, 7. — b) ein best. Festtag am 8ten Tage in der zwei-ten Hälfte des Māgha As. Res. 3, 274 nach HAUGHTON. — c) ein best. Metrum: 4 Mal — — — — —, — — — — — Çrut. 27. KHANDOM. 46. COLBR. Misc. Ess. II, 160 (VII, 15). Ind. St. 8, 381. — 4) n. a) ein best. Çastra Ait. Br. 2, 31. 3, 28. 31. 4, 30. das erste beim dritten Savana Çat. Br. 13, 5, 4, 11. 14, 6, 1. Çāṅkh. Ça. 8, 3, 7. 7, 10. 19. ० सूक्त 13, 19, 15. Âçv. Ça. 6, 6, 16. — b) das erste Parvan der Kāturmāsja (Vaiçvadeva, Varuṇapraghāsa, Sākamedha) TBr. 1, 4, 4, 5. 10, 1. 6, 5, 1. Çat. Br. 2, 6, 4, 5. 5, 2, 1. — c) ein best. Çrāddha, eine Morgens und Abends vom Haushalter darzubringende Spende an die Viçve De-vāḥ M. 3, 83. fg. 108. 121. Spr. (II) 2902. (I) 1422. 1925. VP. 327. Mān. P. 29, 24. 30, 6. 50, 62. Çāṅk. zu Bṛh. Ân. Up. S. 270. Verz. d. B. H. No. 1061. fgg. 1127. 1141. Verz. d. Oxf. H. 267, b, 40. 268, a, 16. masc. 277, a, No. 654. — d) Bez. bestimmter Sprüche: स एतस्मिन् वैश्वदेवान्यपश्यत् TBr. 3, 8, 10, 1. fgg. Çat. Br. 13, 1, 3, 1. 4, 5, 1. — e) Bez. verschiedener Sāman Ind. St. 3, 238, b. Kānd. Up. 2, 24, 11. — f) das Nakshatra Uttarāśhādhā Varān. Bṛh. S. 11, 59. Weber, Nax. 1, 340. — Vgl. मत्तु.

वैश्वदेव n. nom. abstr. von विश्वदेव gaṇa मनोसादि zu P. 5, 1, 183.

वैश्वदेवत (von विश्वदेवता) m. das Nakatra Uttarāśhādhā Varān. Bṛh. S. 6, 6, v. l. ० देवत im Text.

वैश्वदेवस्तुतु m. N. eines Ekāha Çāṅkh. Ça. 14, 60, 1. 16, 15, 8. 29, 17. Kāt. Ça. 24, 2, 4. 24, 7, 16.

वैश्वदेवहोम m. ein Opfer mit den Vaiçvadeva genannten Sprüchen Comm. zu TBr. 3, 604. Verz. d. Oxf. H. 273, b, 24.

वैश्वदेविक adj. = वैश्वदेव. अथर्व R. 1, 13, 84 (32 Gonn.). Verz. d.

Oxf. H. 56, a, N. 1. अथर्व Mān. P. 31, 42. dem Çrāddha für alle Götter entsprechend Jāṇ. 1, 228 (vgl. Mān. P. 31, 38). zum Vaiçvadeva Par-van gehörig Çāṅkh. Ça. 3, 14, 3. 18, 2. n. pl. Bez. bestimmter Sprüche Mān. P. 31, 57.

वैश्वदेव्य adj. den Viçve Devāḥ geweiht: Lied Nir. 7, 23.

वैश्वदेवत s. वैश्वदेवत.

वैश्वदेविक v. l. für वैश्वदेविक Jāṇ. 1, 228.

वैश्वर्य adj. = विश्वधा शीलमस्य gaṇa हेत्तादि zu P. 4, 4, 62.

वैश्वधेनव (von विश्वधेनु) = वैश्वधेनव P. 7, 3, 25. Schol. वैश्वधेनवर्भक्त n. = वैश्वधेनवानां विषयो देश: gaṇa ऐषुकार्यादि zu P. 4, 2, 54.

वैश्वधेनव = वैश्वधेनव P. 7, 3, 25. Schol.

वैश्वतरि m. patron. von विश्वतर; pl. Sāṅsk. K. 183, b, 10 (विश्वतरय: gdr.).

वैश्वमनस (von विश्वमनस्) n. N. eines Sāman Pāṇāy. Br. 15, 5, 19. Lāt. 7, 5, 19.

वैश्वमानव (von विश्वमानव) gaṇa ऐषुकार्यादि zu P. 4, 2, 54. वैश्वमान-वर्भक्त n. = वैश्वमानवानां विषयो देश: ebend.

वैश्वरूप (von विश्वरूप) 1) adj. = विश्वरूप mannichfaltig, verschieden-artig Suçr. 2, 539, 5. — 2) n. das Weltall Sāṅkhjak. 15.

वैश्वरूप्य 1) adj. = विश्वरूप mannichfaltig, verschiedenartig: वैश्वरूप्येण विधिना HARIV. 8322. वैश्वरूप्येण हेतुना 8340. — 2) n. Mannich-faltigkeit, Verschiedenartigkeit WILSON, Sāṅkhjak. S. 138. षोडशस्त्रीस-ह्माणि त्रले — रामयामास गोविन्दो वैश्वरूप्येण so v. a. auf verschie-dene Weise HARIV. 8313. — Die neuere Ausg. des HARIV. an allen drei Stellen विश्वरूप.

वैश्वलोप adj. (f. ई) vom Viçvalopa (ein Baum) herrührend: समिध: Kauç. 17.

वैश्वव्यचर्त्त adj. von विश्वव्यचस् VS. 13, 56.

वैश्वसृज adj. von विश्वसृज् अग्नि, चित्ति, चयन TAITT. Ân. 1, 22, 11. Ind. St. 1, 73. fg. 3, 386. fg.

वैश्वानर (von विश्वानर) 1) adj. (f. ई) a) allen Männern gehörig: all-gemein, allbekannt, allverehrt, überall wohnend u. s. w. a) stehende Bez. für Agni, dem Gast aller Menschen (VS. 33, 16) NAIGH. 5, 1. Nir. 7, 21. fgg. अयमेव सो ऽग्निर्वैश्वानर: 31. AK. 1, 1, 4, 48. H. 1098. HALĀ. 1, 62. RV. 1, 59, 1. 98, 1. 3, 2, 1. fgg. 3, 1. 26, 1. 4, 5, 1. 5, 27, 1. 6, 7, 1. 8, 1. 9, 1. 7, 5, 1. 49, 4. 10, 88, 12. fg. VS. 4, 15. 33, 60. AV. 3, 21, 3. 4, 36, 1. 2. 6, 35, 1. 36, 1. Ait. Br. 7, 9. Çat. Br. 1, 4, 4, 10. 14. 10, 6, 2, 11. 14, 8, 10, 1. Âçv. Gṛh. 3, 6, 8. MAITRAJ. 2, 6. 6, 9. Jāṇ. 1, 49. MBh. 2, 1148. 3, 14192. 8, 2160. 13, 4093. 14, 617. R. 3, 9, 3. 4, 43, 55. UTTARAN. 129, 8 (174, 8). VARĀN. BṚH. S. 43, 52. KATHĀS. 7, 44. Bhāg. P. 2, 2, 24. PĀṆĀY. 224, 20. fg. अर्ह (Kṛshṇa spricht) वैश्वानरो भूवा प्राणिनां देहमाश्रितः। प्रा-णापानसमायुक्तः पचाम्यन्नं चतुर्विधम् ॥ Bhāg. 15, 14. als besondere Form Agni's unterschieden: एतं त्वा वृणते ऽग्निं होत्राय सह पित्रा वैश्वानरेण Âçv. Ça. 1, 3, 28. Nir. 7, 81. Çat. Br. 1, 5, 4, 16. PĀṆĀY. Br. 24, 10, 11. Kāt. Ça. 23, 3, 1. auf das Jahr gedeutet Çat. Br. 1, 5, 4, 16. 4, 2, 4, 2. so heisst Agni विसर्गे Gṛhjas. 1, 5. — ß) Sonne, Sonnenlicht Nir. a. a. O. वैश्वानरो रश्मिभिर्नः पुनातु AV. 6, 62, 1. Çāṅkh. Br. 19, 4. Ça. 3, 3, 2. 5. ज्योतिर्वैश्वानरं ब्रूतु RV. 9, 61, 16. TS. 1, 1, 4, 2. TBr. 1, 2, 2, 27. — γ)